

# ZGODNJA DANICA.

## KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 29. maja 1885.

List 22.

### Pastirski list

nadškofov in škofov zedinjenih držav zbranih v tretjem skupnem zboru v Baltimori do duhovnov in svetnjakov njih škofij.

(Konec.)

#### Domači in vnanji misijoni.

Dolžnosti kristjana se začnejo v njegovi domači družini, v njega domači duhovniji, pa ne nehajo tam. Ljubezen in gorečnost v njegovem sercu mora podobna biti tisti ljubezni, ki jo ima Cerkev, katera ima ime katoliška, mora torej podobna biti ljubezni Jezusovi, ki je umrla za vse ljudi. Božje povelje do Cerkve velja vse čase: „Pojdite, učite vse narode, oznanujte evangelij vsem stvarém.“ Vsakdo, ki zahteva, da naj se duše rešujejo, naj skuša, da se to res zveršuje in naj sodelovanje pri tem čisla za posebno dobro delo. Kolikor bolj čislamo dar svete vere, toliko bolj moramo želeči, da bi tudi drugi bili tega deležni. Serce vsacega pravega katolika mora koperneti, ako bere o junaških delih naših misijonarjev med poganškimi narodi, posebno pa med Indijani naše dežele. Misijonski duh se šteje med veličastja katoliške Cerkve in je izmed pglavitnih znamenj keršanske gorečnosti.

Skoraj po vseh evropejskih deželah so naprave za vnanje misijone in tudi družbe vernih, ki zbirajo darove za misijone. Poprej smo mogli natezati vse moči, da smo vzdrževali misijone naše dežele in nismo mogli storiti kaj prida v podporo vnanjim misijonom.

Varovati se pa moramo, da naše krajne bremena nas ne storé tesnosercnih in nekatoliških. Po poganških deželah je še več sto milijonov duš, do katerih še ni prišla luč svete vere in njih žalostni stan se obrača na ljubezen slehernega keršanskega serca. Med našimi indijanskimi raznimi stabli, za ktere smo posebej odgovorni, živi na tisoče njih v tmni poganstva; in misijoni med tisučerimi katoliškimi Indijani zatekajo se zarad prežitka k naši keršanski ljubezni.

Poleg tega je še velika množica izmed šesterih milijonov našega po barvi namešanega ljudstva v veliki stiski zarad keršanskega nauka in misijonskih opravil, in jasno je, da se po revnih škofijah, v katerih se nahajajo, ne more zadostno skrbeti, ako blage volje ne pripomore naše ljudstvo po bogatejših krajih. Zarad tega smo pri-

poročili vatanovo društva za raširjanje sv. vere v vsaki fari, kjer še ni vstanovljeno in ukazali bero, ki ima biti vsako leto po vseh škofijah za vnanje misijone in za one med Indijanci in Zamorci. To je bila naša dolžnost, in mi pričakujemo, da naše blagosercno ljudstvo ne bode cenilo tega kakor za kako breme, ki bi se mu nalagalo, marveč za kako priliko, ki se mu daje, da sodeluje v stvari, ki je bila sercu našega Božjega Zveličarja posebno ljuba in prijetna.

To, častitljivi in preljubljeni bratje, so pglavitne stvari, na katere smo obračali pozornost za časa tega zbora. Predmetje naše obravnave so bili isti, kateri so zahtevali poguma in serčnosti od strani duhovnih pastirjev že ob času aposteljnov, namreč, razširjanje kraljestva Božjega, postavljanje telesa Gospodovega, da se podeli večja čast Bogu, ki je v nebesih, in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje, in sicer tako, da se dobrote sv. vere in milosti odrešenja v obilnejši meri razševajo. Naša postavodaja ne namerava nakladati Vam bremen ali vtesnjenja, marveč hoče pomnožiti in zagotoviti večo prostost otrók Božjih. Pot dolžnosti in kreposti je jasno uaznanjena, ne da Vam krati prostost, marveč zaradi tega, da varno postopate, modro in krepostno živite, in da ste časno in večno srečni.

Pišemo Vam té reči, da se vdeležite naše skerbi in da zakliče vsako serce: „Pridi k nam tvoje kraljestvo!“ in da ga vsaka roka postavlja in razširja. Sprejmite te nauke radovoljno in s priserčno ljubeznijo, kajti izvirajo iz takih serc. ki so polne ljubezni do Vas ter posvečene Vaši ljubezni. Napravite nam in našemu božjemu Izveličarju to zadovoljnost, da jih zvesto spolnovali bodete. In naj pride nad Vas blagoslov vsegamogočnega Boga Očeta, Sina in sv. Duha in naj ostane pri Vas vekomaj!

### Lešniki za brezverce in slaboverce.

(Dalje.)

#### III.

Brezverec pravi; Pekla ni; še nibče ni prišel iz njega. Da, nibče se ni še povernil iz njega, in tudi ti se ne bodeš, če prideš tje. Ravno zaradi tega ti kličam: Ne dirjaj v pekel, ne dirjaj! Da pa ne prideš, hodi po poti, ktera te bode pripeljala v — pekel.

Ko bi se ti mogel verniti le enkrat, rekel bi ti: „Idi, videl in okusil bodeš pekel in njegovo gorje.“ Ker je pa ta poskus nemogoč, čez vse neumno in brezglavno podati se v brezkončno, večno pogubo.

Ti praviš, da ni pekla; ali si pa tega si tako svét? Prosim te, dokaži. O tem še ni bil nihče, niti največji brezbožnik prepričan. Rousseau (r. Rusó) je odgovoril na vprašanje: ali je pekel? „Jaz ne vem.“ In Voltér je pisal prijatelju, kateri je mislil, da je izmodroval dokaz o neistinitosti pekla: „Ti si srečen, tako daleč jaz še nisem.“

Ti praviš, da „morebiti“ ni pekla, o jaz tvojemu „morebiti“ zakličem: Da, pekel je. Jezus Kristus, včlovečeni Sin Božji, pravi, da je pekel, da je večni ogenj. Tako beremo pri sv. Marku (9, 40—50.), da je bolje vse zgubiti in preterpeti, kakor priti v pekel v neugasljeni ogenj, kjer njih červ ne umerje in ogenj ne ugasne. Kajti vsak se bo z ognjem osolil in vsaka žrtva se bo s soljo osolila. Dalje beremo pri sv. Mateju (25, 41, 46.): Pojdite od mene, prekleti! v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in angeljem njegovim. — In ti pojdejo v večno terpljenje; pravični pa v večno življenje. In pri sv. Janezu (15, 6.): Kdor ne ostane v meni, veržen bo ven kakor mladika, in osuši se, in zberó jih in veržejo na ogenj in goré.

Komu naj pa verujemo, ali človeku, kateri se z vériskimi resnicami ni nikoli pečal, kateri napada in spodkopava to, kar ne pozná, kateri zamore o peklu dvomiti, a ne z gotovostjo terditi; ali pa onemu, kateri pravi: „Jaz sem resnica; nebo in zemlja bosta prešla; moje besede pa ne bodo prešle!“

Premisli, prevdari dobro: resnica je Jezus, dobri Jezus, tako krotki, tako dobrotljivi Jezus. da odpusča skesanim grešnikom, Jezus, kateri je odpustil brez kakega očitanja grešni Magdalení, prešestnici, cestninarju Zaheju, in roparju na križu. Ta Jezus pravi, da je pekel in to zaterjevanje ponavlja 15krat v svojem sv. evangeliju.

Ne pamet, pač pa serce hudobnežovo taji pekel. Pravim serce, ktero se boji božje pravice in ki hoče umiriti, omotiti vest z vpitjem: Ni Boga, ni večnosti, ni pekla! Pa kaj koristijo te terditve in taka strast? Ali luč ne sveti, če slepec neče verjeti o njeni svetlobi? Naj hudobnež terdi, naj vpije, da ni pekla; vendar je in ostane pekel, maščevalec hudobij, in ta pekel je večni!

Pa tega ne govori le Kristus; to je bilo in je prepričanje vsega človeštva. Gotovost pekla je tako vtemeljena v človeški vesti, tako prirastla v naša serca, da to resnico najdemo pri vseh ljudstvih, starih in novih, pri poganih in kristjanih. Vtemeljenost te resnice v kerščanstvu nam priča tudi to, da si je ni upal noben odpadnik tajiti. Odpadli so od naše vere Gerki in Rusi, odpadli so Nemci in Angleži, odpadli so še mnogi drugi, kateri so tajili mnogo resnic naše sv. vere, — nihče pa ni tajil pekla.

Najslavnejši filosofi, prvi učenjaki, veleumi niso tajili pekla; pač da, pogani so verovali na pekel in pripovedovali o njem grozne reči. To nam priča gerška mitologija, Virgil, Ovid, Horacij, Platon, Sokrat in še celo Celsius tretjega stoletja, Voltér.

Kakor je pa Bog pripravil grešnikom večne kazni, tako tudi dobrim večno plačilo. Pervo nam kaže božjo vsemogočno in neskončno pravičnost, drugo pa vsemogočno, neskončno dobrotljivost. Ali ni vse častiti, moliti in ljubiti, kar je na Bogu, njegova pravičnost, kakor tudi vse druge lastnosti? Jaz pravim še enkrat: Kdor pekel tají — se pekla bojí.

Lahko bi še pridjal nekaj besed o koristi in potrebi večnih kazni v peklu. Večnost pogube vznemirja hudobnega in odvrča od hudobnih djanj. Če bi vedel svet vse pregrehe in hudobije, ktere je odverníl strah pred

pekлом, čudil bi se in spoznal potrebo te božje naredbe. Bog je dal človeku vse, česar potrebuje. In iz tega zamoremo sklepati na potrebo večnih kazni.

Le na zemlji se zamore zgoditi kes, in zato tudi le na zemlji zadobiti odpuščanje. Zakaj je pekel, zakaj so večne kazni tako nezapopadljive? Zato, ker si ne moremo predstaviti velikosti, ostudnosti greha, kateri človeka pogubi; zato, ker si ne moremo predstaviti, kako lahko da je izogniti se grehu, kazni in peklu.

Jezus Kristus in prepričanje vsega človeštva naj ti bo dovolj, da zadobiš zopet vero v božjo pravičnost, v večnost in pekel. Verujmo s ponižnim srcem skrivnosti kerščanstva, ljubimo, častimo Boga, služimo mu, posnemajmo Kristusa. bodimo dobri kristjani: in ne bo se nam treba pekla bati. —

Pobožni Dosidej je bil sin nekega vojskovoda, ki ga je zelo mehkužno zredil; nikoli mu ni kaj govoril o Bogu, nič ga ni podučil v keršanskih resnicah; zredil ga je le za svet.

Mladeníč se je torej razveseljeval s svetom zelo nečimerno, ne da bi se le najmanj brígal za resnice sv. vere. Poleg tega je pa imel vnder blago, dobro serce, ne nasprotno čednosti in resnici. Nekega dné je slučajno slišal pripovedovati o svetih krajih v obljubljeni deželi in je serčno želel jih obiskati in jih videti. Ni jenjal svojega očeta prositi, dokler mu ni dovolil z zaupljivim prijateljem se na pot podati. Prišla sta v Jeruzalem. Vedoželjnost ju je gnala, da sta obiskovala najslavniši kraje, koder je hodil in terpel Odrešenik svetá. Na Oljski gori v vertu Getzemanu, kjer je Jezus pričel terpeti, sta videla neko podobo, ktera je kazala terpljenje in muke pogubljenih v peklu. S strahom in grozo je gledal Dositej to podobo. Vse svoje žive dni ni še nikoli kaj o peklu slišal. Bil je ta prigodek za njega trenutek milosti. Ko je tako napeto in zvesto premišljeval podobo, zagleda poleg sebe gospó, ogernjeno z velikim škerlatnim plajščem, njen obraz je bil sama svitloba in častitljivost; bila jn presveta Marija Devica.

Dositej je v prvo ni poznal in jo je prašal, kaj pomeni ta podoba? Blažena Mati Gospodova se je ponižala, ter je nevednemu mladeníču podobo razlagala in mu pokazala vse različne muke in terpljenja, katere ljudi za različne pregrehe in hudobije v peklu čakajo. Dositeja so besede dobrotne Gospé tako pretresle, da je komaj dihal. Ko se je iz stermenja nekoliko izkopal, se je oserčil, ter prašal, kaj mu je storiti, da v pekel ne pride? Moj sin, odgovori mu Marija, bodi molitoven, začni se postiti, zderži se greha in porok sem ti, ne bodo zadele te kazni pekla. Ko je to zgovorila, je zginila, in Dositej je ni več videl. Pa s temi besedami mu je bila serce tako presunila, da ni mogel družega, kakor le njene besede premišljevati. Od tega časa ga ni mogel noben človek pregovoriti, da bi meso jedel. Vsi pa so opazovali na njem toliko spremembo, da mu je nekega dné eden plemičev iz spremstva rekel: Gospod, tako ne morete živeti med svetom; ako pa vendar hočete tako živeti, je najboljšje za vas, da greste v samostan. Ko Dositej to sliši, se še bolj začudi, ker ne o kakem menihu ne o semostanu ni nikoli še slišal. Rekel pa je, da je odmenjen svojo dušo rešiti, naj se ga usmiliijo in ga popeljejo, kjer bi za svoje zveličanje najbolje skrbeti zamogel. Nekteri iz spremljevalcev Dositejevih so bili zaupljivi prijatelji sv. opata Seridon-a, kateri je živel v mestu Gazi ob morji v nekem samostanu. V ta samostan so peljali mladenča. Ondi je bil sprejet, je sveto živel ter sladko v Gospodu zaspal leta 553 po Kr. r. (Bollaud.)

Kdor z dobro voljo sprejme navdajanja božje, bo spoznal resnico, in kdor ima resnično voljo zveličati se, bode ubežal peklu.

## Kyrie eleison.

Kirje eleison je molitvica k trojno-edinemu Bogu, ki se moli po pričetku ali "Introitu" vsake svete maše. Besede so greške\* in pomenijo: Gospod usmili se, — Kristus, usmili se. Staroslovensko: Gospodin pomiluj. Dolgo časa so se greške besede ohranile še v litanijah, v začetku namreč; zdaj se moli večidel v domačem jeziku: Gospod, usmili se nas itd. Ljudstvo sicer še zdaj moli: "Gospod usmili se čez nas." Če je to res tako grozno negramatično, kakor serbljivi jezikoslovci terdijo, nočem presojati, zaradi tega si ne bomo las iz glave pulili (tudi primorski Slovenci molijo ali pojo: "Oh smiluj se verhu mene"; naš namen je veliko važniši).

Besede Kirje eleison imajo v sebi nezmerno tehtnost in globok pomen. Mašnik zaporedoma s strežnikom devetkrat priserčno pokliče k trojedinemu Bogu za usmiljenje. Kirje eleison je tedaj ginljiv in ponižen klic k Bogu za pomoč in milost. Taki klici za usmiljenje so bili svoje dni v cerkvi in tudi pri opravih zunaj cerkve veliko bolj navadni in pogosti; duhovni in ljudstvo so s presunljivim glasom v cerkvi in pri spokornih procesijah klicali: Bog se usmili, Kirie eleison, dokler ni opravični duhoven dal znamenja, da naj prejenjajo. Pozneje so pevci v imenu vse množice opravliali te klice za Božje usmiljenje, in od enajstega stoletja dalje je vstano in določeno devetkratno ponavljanje pri sv. maši. Vzrok, da se je ta greški klic tudi pri sv. maši ohranil, je nedvomno ta, da je zaradi vsesplošne rabe na Jutrovem se preselil tudi med keršansko ljudstvo na Večeru in je bil občno znan; zato tako znane prošnje niso hotli latinčiti, ampak so jo sprejeli v izvirnem jeziku v svete opravila. Zraven tega imamo še hebrejske besede: „Amen, Alleluja, Sabaot, Hosanna;“ tako so pri nekervavi daritvi zastopani vsi trije jeziki, ki so v častitljivem napisu na križu svetu oznanovali kraljestvo, gospostvo milosti in čast Jezusa Kristusa. (Jan. 19, 19.)

Večkratno ponavljanje te prošnje za Božje usmiljenje in prizanesenje naznanja priserčnost, moč, stanovitnost in neko sveto silo, s katero živo prosimo Božjega usmiljenja in pomoči. Te občutke naj tudi verniki obujajo, kadar se pri sv. maši moli „Kirje eleison“ in ko se na koru devetkrat ponavlja.

Sicer je pa v teh besedah tudi skrivnost, kakor piše dr. Nik. Gühr, da se trojnica ravno trikrat ponavlja (kakor mora brez dvoma tudi na koru biti). Kličejo se tri Božje osebe posamezno in zaporedoma: na prvo Bog Oče s „Kirje eleison“, potem Bog Sin s „Kriste eleison“, in poslednjič sv. Duh s „Kirje eleison“. Vsaka treh Božjih oseb se pa pokliče ravno trikrat — v znamenje, da v vsaki Božji osebi se (saj po pomenu, virtuelno) tudi obe drugi kliče, ker vse tri Božje osebe so in živé vekomaj ena v drugi. Prosi se usmiljenje, kakor piše angeljski učenik, ko se to klicanje ponavlja „trikrat za osebo Očeta; trikrat pa za osebo Sina, ko se reče: Kriste eleison, in trikrat za osebo sv. Duha, ko se pridene: Kirje eleison, proti trojnati révi — nevednosti, zadolženja in kazni. (S. Thom. 3. q. 83. a. 4.)

V vsakdanjem življenji je blez malo znano, da so te besede tako imenitne in toliko v sebi obsegajo. Pisatelj o sv. maši dr. Nikol. Gühr celo pravi: Dokler mi

Evini otroci žalujoči in jokajoči moramo po tej solzni dolini romati, nam nobena molitev ni bolj potrebna in nas bližej tikajoča, kakor je „Kirie eleison“, ta serčna prošnja, ta ponižni klic za usmiljenje k trojedinemu Bogu, ki je milostiv in usmiljen, prizanesljiv in velike dobrote (Ps. 102, 8). „Človek, rojen od žene, živi le malo časa in je poln težav“ (Job 14, 1), „vsi njegovi dnevi so napolnjeni z žalostmi in britkostmi“ (Prid. 2, 23): kdo bi preštel — grehe, skušnjave, nevarnosti, pomanjkljivosti, pogreske, terpljenja, potrebe, bolezni, skerbí, nasprotja, réve in stiske, ki tukaj na zemlji človeku glavo obdajajo in serce stiskajo? Otenje in rešenje, brambo in pomoč, tolažbo in ohladilo najde ubogi človek le pri Bogu, ki je „dober in čigar usmiljenje je večno“ (Ps. 117, 1). „Kakor se oče usmili svojih otrok, tako se usmili Gospod njih, ki se ga bojé, ker on pozná, da smo prah“ (Ps. 102, 13—14). Da pa nam bo v delež polnost božjih usmiljenj, mora klic „Kirie“ izhajati iz serca, ki živo čuti svojo potrebo in ubožstvo.\* (Prim. „Das heil. Messopfer, Dr. Nik. Gühr,“ str. 373 itd.).

## Za binkoštné dni.

V podobi ognja je prišel sv. Duh vedno spomina vredni binkoštni praznik nad aposteljne, kajti ogenj je posebna podoba delavnosti sv. Duha. Ogenj, med vsemi življi (elementi) najplemenitejši, razsvetljuje, čisti in greje. To vse dela tudi sv. Duh pri nas. Kot Duh resnice nas razsvetljuje, kot Duh svetosti nas čisti in kot Duh moči oživlja, ogreva in vterjuje vse naše zmožnosti.

Kaj naj pa storimo, da bomo delavnosti sv. Duha deležni, ali bolje rečeno, da ostanemo pri ognju, podobi sv. Duha, kako se ta ogenj podpihuje?

Da tleči ogenj podkurimo in da svetlo gori, je treba večkratno z ustmi vanj pihati. To večkratno pihanje je pri ognju sv. Duha molitev, in sicer stanovitna molitev. V molitvi je sredstvo, s katerim se zamore ogenj sv. Duha v nas vžigati in — djal bi — morati sv. Duha, da v nas dela, nas razsvetljuje, čisti in ogreva. Bog in Zveličar sam je pri neki priložnosti, ko je zelo živo spodbujal k molitvi, rekel, da je v molitvi tista moč, ter pridjal: „Če vi, ki ste hudobni, veste svojim otrokom dobrih darov dajati, koliko bolj bo nebeški Oče dobrega duha dal tistim, ki ga prosijo.“ (Luk. 11, 13). Zato so se apostelní ravno z molitvijo pripravljali na prihod sv. Duha, ko so se po vnebohodu z gore vernili ter so bili vsi ene misli in enega serca skupaj zbrani, berž ko ne, v ravno tisti hiši, v kateri je bila Gospodova zadnja večerja.

Ondi so se devet dni pred binkošti z gorečo molitvijo pripravljali na prihod sv. Duha — to je bila prva 9dnevica, in s tem so sv. Duha nad sé priprosili, kakor je bil nekaj sv. Duh z molitvijo ogenj z nebes priklical, da je vžgal daritev Elija preroka. Kličimo tudi mi k sv. Duhu in poslal nam bo luč, da ne zagazimo v temoto greha v sedanjem življenji. Tako je svoje dni sv. Duh v podobi svetlega oblaka Izraelcem svetil po pušavi, da se niso zgubili. Sv. Duh nam bo očistil serce, kakor se zlato očisti z ognjem; dušo nam bo ohranil živo in gorko v dobrem, kakor solnce obvaruje zemljo, da ne oterpne. Moliti tedaj se mora k sv. Duhu, pa prav zares moliti. Molitev obrodi sad. Od tod preizverstne

\* „Κύριε ἐλέησον“, latinski: Domine miserere, je imperativ aoristov od ἐλεέω, in bere se v lat. cerkvenem jeziku „elēison“; Cerkev se namreč derži Itacisma (ikanja), vled kterega se η izgovarja i (kakor izgovarjajo tudi mladi Heleni). In ker se čita po gerškem akcentu, je i kratek in besedica „e-lé-i-son“ ni trizložna, ampak četverožložna. Pisava „eleyson“ ni pravilna po Stadlerji, Ordo cult. div.

\* Constat ex his, cum quanta humilitate et affectione contritione cordis haec sacratissima verba „Kyrie eleison“ dicenda sint, non cursorie, sed morose. quatenus presbyter omne genus peccati sibi indulgeri desideret, et tanto haec verba ferventius dicat, quanto ea saepius iterat. Nam eo saepius iterantur, ut semper devotius explicentur. Dion. Carthus., Exposit. Missae, art. 9.

besede: „Kdor začne moliti, ta jenja grešiti; kdor pa jenja moliti, ta začne grešiti.“

Ogenj se naredi še s tem, da se iz kamna ukreše. Tudi serce človekovo utegne biti terdo kakor kamen. Kdo vé, če ni tvoje serce tako? Bij na to serce z udarci bridkega kesanja in obžalovanja, z odkritoserčnim spoznanjem, spovedanjem svojih grehov, in vuél se bo v tebi ogenj sv. Duha, ta ogenj bo sežgal delo greha in duša bo čista pred Bogom. Po sv. Duhu sprejmemo odpušnje grehov.

Ogenj sv. Duha so si v sercu vnéli tisučeri, ki so binkoštni dan slišali mogočni govor sv. Petra, kateri jih je svaril, da so Jezusa Kristusa križali, ki je bil pa od smerti vstal in zdaj sedi ob desnici Božji. Ko so slišali Petra tako govoriti, tedaj, pravi sv. pismo, jim je serce pretresalo in govorili so Petru in drugim apostelnim: „Možje, bratje, kaj nam je storiti?“ (Dj. ap. 2, 37). Tudi mi se velikrat na prvi terkajmo, ne samo po zunanje, temuč s pravim skesanjem serca, in stopimo. ako smo grešili, odkritoserčno pred tiste, katerim je Zveličar govoril po apostelnih: „Prejmite sv. Duha! Kterim bote grehe odpustili, so jim odpušeni.“ (Jan. 20, 22. 23.)

### Najsvetejše serce.

Jaz sem prinesel ogenj na zemljo in kaj hočem družega, kakor da gori!

Serce za serce in ljubezen za ljubezen. Pa kako bo človek serce za serce, ljubezen za ljubezen daroval? — Hvaležni občutek človeka priganja dobroto poverniti, ter išče in preiskuje, kaj bi dobrotniku prijetnega zamogel darovati, in ako ničesar nima, zadostuje hvaležnost in prijazno prizadevanje dobrotnemu bitju.

Samo po sebi, ako se človeško misli, je težko Bogu zadostiti, mu serce za serce, ljubezen za ljubezen dati, ker je on sam v sebi neskončno bogat in popolnoma, in ako bi imel potrebo naše ljubezni. bi on nikakor Bog ne bil. — ne bi bil naš Bog! Zato že psalmist prepeva: „Moj Bog si ti in ne potrebuješ mojih dobrot!“

Vender ne obupaj, poterti človeški otrok, zaradi težke naloge, kako mu zamoreš serce za serce in ljubezen za ljubezen podeliti. Pobožnosti in bogoljubne vaje družih verst so nam znane že davno, pobožnost k presvetemu Jezusovemu Sercu ima bolj nov začetek, in češenje tega presvetega Serca je prav pripraven pomoček Jezusu ljubezen povračevati.

Kako tedaj se zamore čestiti Jezusovo Serce? — Način in pot tega češenja ni od Margarete Alacoque (r. Alakok), ampak je ustanovljena od sv. Cerkve. „Glej to Serce, katero je ljudi tako močno ljubilo!“ „Serce, ki je ljudi tako močno ljubilo,“ s temi besedami je Gospod tudi izrekel, kaj nam je storiti, da njegovi ljubezni zadostujemo. Dal nam je dvojne oči, telesne oči, da gledamo, kaj da je v njem, in duhovne oči, da spoznamo, v kaki namen naj ga častimo. Zamogel bi bil tudi reči: „Glej, moje oči, kako pohlevno na tebe gledajo; glej, moje ušesa, kako so pripravljene tvoje prošnje zmirom voljno poslušati.“ Vender on nič tega ni rekel; rekel je samo: „Glej to Serce, katero je ljudi tako močno ljubilo!“

In zakaj je pokazal ravno Serce? Že v starodavni zgodovini Rimljanov beremo, kako je marsikterikrat kak vojvoda po vojski ljudstvu svoje rane na persih pokazal, da bi si njihovo ljubezen pridobil, kjer je v persih sedež serca in ga je serčna ljubezen do domovine in ljudstva nagnila, da je te rane prejel. Ako so to vojvodi smeli storiti, bi z vse večjo pravico mogel to Jezus storiti; saj bil je od temena do nog ena sama rana. Pa

tu bi morda ne bilo Serce njegovo ljubezen ka zalo, in zavoljo tega je hotel le svoje sv. Serce pokazati. Hrabrost in ljubezen do poveljnika je vojsake ganilo, da so rane prejemali, pač dobro pa jim, da niso mogli serca pokazati! Saj ni bilo vselej odkritoserčno in se lež prave ljubezni in spoštovanja! Bojazljivost pred smertjo in zasmehovanje trume vojakov, če bi kot ubežnik moral se obrniti, je budilo dostikrat vajakovo serčnost, da je dalje na bojišči ostal. Dobili so pač zelo mnoge pohvale, pa dobro jim, da svojega serca niso smeli pokazati! Kolikrat se tudi nam sorodniki in prijatelji prav dobre in ljubeznjive kažejo, kažejo nam z besedami vso svojo ljubezen, vse zaklade, katere, kakor pravijo, za nas imajo; dobro jim, da jim v serce ne moremo viditi! — Kako jo pač rada lažnjiva ljubezen na zemlji med ljudmi. Ta ljubezen, če se sme tako imenovati, je rada samopridna, le sama sebe išče, sama sebe varuje, drugi naj se le mučijo in delajo, kakor vedo in znajo, mene pustite v miru, jaz zase, drugi pa za—se! To je šega tega sveta. To pa ni šega Jezusovega presvetega Serca; Jezus tako ni delal: njegovo Serce je za vse. Pred nekoliko leti sta stala ženin in nevesta pri oltarju. Ko so šli iz cerkve, je rekel ženin k svoji nevesti: Poglej, vse kar je moje, je tudi tvoje; moji posli, moje premoženje in imetje je v tvoji oblasti; le mene samega pri miru pusti, jaz ljubim ljubi mir in pokoj. — Kako vse drugač je pa presv. Jezusovo Serce proti nam! Ne le da vse imamo od njega, dal nam je tudi samega sebe. Sinu Božjemu ni bilo preveč iz nebes na zemljo priti in se včlovečiti, dal nam je svojo človeško natoro, dal nam je svoj trud, svoje dejanje skoz 33 lét, zadnjo kapljo kervi je prelil za nas. Svoj tron, svoje angelje — vseh 9 korov — nam je dal, da bi delali nam v korist, da bi nas varovali na vseh naših potih in slednjič pripravili v sv. raj. Svojo presv. Mater blaženo Devico Marijo nam je s križa dal za našo mater. Svojega varha sv. Jožefa je sv. Cerkvi postavil za velikega zavetnika in pomočnika. Dal se nam je tako popolnoma, da je tudi zdaj pri nas. On se ni ogibal in se tudi zdaj ne ogiblje, s kervjo in mesom v zakramentu sv. Rešnjega Telesa prebivati in naše duše poživljati. Tedaj dal se nam je tudi še po svoji smerti. V tabernakeljnu je sedež njegovega najsvetejšega Serca, tam se še zmiraj do zadnjega dné za nas daruje nebeškemu Očetu. Mi pa Njemu prav posebno mesec rožnik darujmo, prizadevajmo se Jezusovemu Sercu nezmérno ljubezen povračevati s hvaležnostjo.

Zvesti častivci Jezusovega najsvetejšega Serca zamorejo od Boga sprositi velikih milost za dušo in za telo. „Sendbote des göttlichen Herzens Jesu“ (6. letošnji zvezek) nam med drugimi doseženimi milostmi popisuje, kako je najsv. Serce Jezusovo milost dodelilo u bogem u di jaku, da si je naprej pomagal. Lansko leto v majniku, pravi, sem svojo pritežnost priporočil družnikom molitvenega apostolstva in bratovšini Jezusovega Serca in zdaj morem naznaniti, kako sem bil nepričakovano uslišan. Potem bolj obsirno popisuje, kako ga je bila bolezen v možganih tako hudo napadla in se mu vkoreninila, da je bil primoran študiranje opustiti. To je bilo toliko hujše, ker je bil že v osmi šoli in bi mu bilo proti koncu leta opraviti zadnjo skušnjo. Treba je bilo iti na deželo, prepovedovalo se mu je študiranje, iti je moral v toplice itd.; pa že v teh okolišinah se mu je pri največji revšini posrečilo pomoč dobiti za obilne stroške, zgubil je več mesecev, moral po ministerskem dovoljenji poskušnjo odložiti, katero pa je pri vseh mnogih zaprekah srečno in še v pravem času opravil, in toraj tisučero zahvalo očitno naznanja najsv. Jezusovemu Sercu.

## Ogled po Slovenskem in dopisi.

**Iz Ljubljane.** Birmancev binkoštno nedeljo v stoljni cerkvi je bilo silno veliko. Birmanih je bilo dopoldne blizu dveh tisuč; v ponedeljek pa je birmanje terpelo le kake pol ure. V nedeljo je bilo lepo vreme, v ponedeljek pa je zopet deževalo. Bog daj vsim osrečenim birmancem, da bi bili res dobri in stanovitni katoličani, ter da bi v teh hudih časih sveto katoliško vero res stanovitno pričali in spoznavali, pa vselej po nji živeli.

Zakrament sv. birmе (firme) nima zastoj svojega imena; pomeni namreč toliko kakor poterjenje, ker birmanca poterdil je veri in v spolnovanji božjih zapovedi. Bog hoče od birmancev vsih, da so močni v veri, da vse zapovedi Božje in zapovedi sv. Cerkve spolnujejo, da se zoper greh vojskujejo, hude nagnjenja premagajo.

Kaj pa bode z zanikarnimi vojšaki? Poslušajte, kaj se zgodi z bojazljivci, ki se dajo sovražniku premagati. Po bitvi pri Lipsiji sta se vojvoda Wallenstein in Pikolomini podala v Prago in sta napovedala vojno sodbo. Wallenstein je ukazal postaviti oder, opažen s črnimi deskami, in na tem odru je dal ob glavo djati dva nadpolkovnika, enega kapitana, enega ritmojstra, 4 lajtenante enega zastavnika in dva stotnika, imena več kot 50 nepričujočih častnikov (oficirjev) pa je ukazal na vislice nabiti. — Pikolomini je dal več oficirjev odstraniti in od prostakov vsacega desetega ob glavo djati, ker so se v bitvi umaknili.

Mi pa smo s sv. birmo posvečeni za vojsake Božje, in glasilo naše je: ali zmagati ali zmaganim biti; zmagačcu je odločena nebeška krona, večna častitljivost; bojazljivec ki se da premagati, bo odstavljen, zaveržen, rojen pogubljen.

**Iz Ljubljane.** (Rožnik, Podrožnik in Lurška Marija Devica.) Po prizadevanji prečastitega P. gvardijana Kalista in po dobroti Ljubljančanov je sloveča cerkva Marije D. na Rožniku vsa olepšana in posebno znotraj prenovljena, da jo je res kaj lepo viditi. Kdor ne verjame naj gre na ta hribec o lepi priliki k sv. maši in se bo prepričal. Ljubljančanje pa imajo tudi nad njo veliko veselje. Neki gospod mi je pravil, kako so gospodje sami, ki hodijo zajuterkovat na Rožnik, kar med seboj radovoljno napravili lepo zbirko v prid te ljubljene cerkve. Zdaj pa še nekaj, kar sem nedavno še le zvedil in je za Ljubljano kaj novega in posebno zanimivo.

Prijazno znamenje v dolini ob poti na Rožnik se bode takorekoč spremenilo v kapelo „Lurške Marije Devica.“ Naročena je prav lepa podoba Marije Lurške, ki se bode priravnala in postavila pred znamenje, in studenček bo boje tako napeljan z višave, da bode pred znamenjem iz tal tekli. Ob kratkem: biti ima nekaka posnema Marije Devica Lurške. Reč je že v delu. Kako se dela, bode gotovo marsikdo sam pohitel gledat; jest pa, ker se ravno lepo prileže, naj tukaj povem še, kako se je v Karavu na Češkem zgodilo nekaj podobnega, kar pripoveduje „Echo der Annalen Unserer lieben Frau von Lourdes“ v Donauwörthu:

Mnoge čudežne ozdravljenja, ki so se zgodile na priprošnje neomadežane Device Lurške, so me nagnile, da sem ondotne dogodbe izvolil si za šmarnične premišljevanja leta 1883. Z veseljem sem vidil, kako goreči so bili poslušavci, ki so se kaj zelo pridno vdeleževali opravil, da gotovo zvedó, kako se je vse godilo. (Pri nas imamo enako v g. Marešičevih šmarnicah). Nove in čudovite dogodbe so jih zato tako vabile, ker je bilo vse tako jasno in prepričavno poterjeno po prijateljih in sovražnikih.

Ob koncu majnika sem bogoljubnim in številnim poslušalcem rekel, da tudi prihodnje leto jim bom bral za premišljevanje čudeže lurške, da ljubezen in češenje do presvete Device bolj in bolj raste in se vterja. In ker je to leto ravno jubilejno leto, kajti ravno pred 25 leti se je prikazala presv. Devica, zato da hočem veseli spomin na to tudi v svoji duhovnijski občini stalno ohraniti. Bog mi je pomagal prečudno! Bil sem med šmarnicami lepo okinčano podobo Matere Božje Lurške na oltar postavil; imel bi bil pa prav rad kip (postavbo ali statuvo).

Tako sem svojo željo razodel z lece in sem spodbudoval zlasti deviško družbo, da naj se goreče pečajo za to reč. In lej! v nekterih dneh sem že bil zmožen naročiti lepo postavbo, ktera je bila 8. grudna 1883 slovesno blagoslovljena.

Ne morem popisati veselja, ktero je gospodovalo med duhovnjani. Pa ne le samo blagoslovljenje krasne statuve je vse serca s sladkim veseljem napolnovalo, ravno tisti dan je bila za našo duhovnijo cerkveno vstanovljena tudi v naši farni cerkvi bratovšina presvete Lurške Marije Device — prva češka bratovšina, ktera je zedinjena z materjo bratovšino v Lurdu in se po posebni diplomi vdeležuje vsih njenih odpustkov in pravic.

Dalje pripoveduje, kako je že čez leto in dan ta bratovšina štela 3790 udov, in da na Češkem in na Moravskem kmalo ne bo več cerkve in podružnice, v kateri bi ne bila kaka podoba preblazene Lurške M. D. Bratovšina ima ude iz vsih stanov; pa tudi veliko uslišanj molitev se je že zgodilo.

**Iz Ljubljane.** (Pobožnosti mesca junija in julija v cerkvi Jezusovega presv. Serca.) Premilostni gospod knez in škof dr. Jakop Misija so zastran teh pobožnosti po dogovoru s prečast. superijorom P. Ignacijem Böhm-om prijazno blagovolili poterditi, kakor sledi:

Pobožnost presv. Serca Jezusovega prične se 31. maja ob 5 popoldne z vvodnim govorom in slovesnimi litanijami. Vsaki dan bo zjutraj ob  $\frac{1}{2}$  6 sv. maša z blagoslovom. ob nedeljah in praznikih pa ob 8; in vsaki dan ob 7 zvečer rožni venec, pridiga in litanije, ob nedeljah in praznikih pa ob 5 popoldan. Tako bo celi mesec rožnik (junij).

Mesca julija se pa prične sv. misijon in sicer 5. julija popoldan, in se bo obhajal všteveno do 19. julija. Premilostljivi gospod knezoškof so obljubili, ako bodo pri domu, da bodo sami imeli vvodni in sklepni govor sv. misijona.

**Iz Št. Vida.** Blagoslovljenje nove zastave katoliškega društva rokodelskih pomočnikov v Šent-Vidu nad Ljubljano v nedeljo dne 31. majnika 1885. Spored:

1. Sprejem ljubljanskega katoliškega društva rokodelskih pomočnikov ob 9. uri dopoldne
2. Zbirališče obeh društev in narodne Čitalnice Šent-Vidske, v društvenih prostorih, točno ob  $\frac{1}{2}$  10. uri.
3. Izhod zbranih društev ob  $\frac{3}{4}$  10 v farno cerkev.
4. Ob 10. uri slovesni vhod prevzviš. knezoškofa gospoda Jakoba Misija v farno cerkev.
5. Slovesna služba božja.
  - a) Nagovor premilostnega knezoškofa.
  - b) Slovesna velika sv. maša.
  - c) Blagoslov nove društvene zastave po premilost. gospodu knezoškofu.
  - d) Odhod premilostnega gospoda knezoškofa.
6. Izhod iz cerkve vseh društev v gostilno „pri Kraljiči“.
7. Pozdrav gostov po preč. gospodu predsedniku domačega rokodelskega društva.
8. Zabijanje žebeljev v novo blagoslovljeno zastavo.
9. Skupni obed.

10. Vdeležitev vseh društev z zastavami slovesnega sklepa Šmarnic v farni cerkvi ob 1/4. uri.

11. Obhod društev z zastavami po vasi med spremeljevanjem vojaške godbe.

12. Skupno fotografovanje domačega društva.

13. Prosta zabava.

14. „Tombola“ ob 6. uri.

Med posameznimi točkami svira godba domačega pešpolka št. 17.

#### *Predstojništvo.*

**Iz Podgraj.** Častitim prijateljem blage „Zgodnje Danice“ je znana večkrat imenovana nova cerkev sv. Jožefa v Kuteževem.

Morebiti, da bo komu vstreženo, ako sporočim o skromni slovesnosti, ki je bila 11. maja v omenjeni cerkvi. V daljnem Solnogradu je zaznal 70leten starček (mali tergovec, pa vnet častivec sv. Jožefa po nemškem listu „Sendbote“ sv. Jožefa, ki izhaja vsak mesec v Weinhausu poleg Dunaja) o cerkvi sv. Jožefu posvečeni v skrajni vasi na Kranjskem v Kuteževem. Mož želeč, kar le mogoče, ubogi cerkvi dobrot nakloniti, je nabral cel zaboj cerkvene naprave, in zraven še sicer majhen a popolnoma dostojen križev pot, ter pešlje vse cerkvi sv. Jožefa v dar. V Istri je še več duhovniških cerkv brez križevega pota, toraj je toliko bolj veselo, da ima narnovejša podružnica v terzaški škofiji in narmajša cerkva na Kranjskem lastni križev pot. V zadobljenju odpuistikov sv. križevega pota zahteva Cerkev blagoslovljenje dotičnih podob, to je križev, po mašnikih iz reda sv. Frančiška. — Ker tukajšna zemlja ne donša ljudem potrebnega kruha, se podajo večinoma vsi možaki v jeseni na Ogersko, v Slavonijo, Srbijo \* in Bosno, da si v gojzdi z izdelovanjem dog težavni kruh prislužijo. Klatenje po svetu je ljudem ozir dušnega zveličanja močno škodljivo, ker ljudje se navadijo pijančevati, posebno se navzamejo verske vznemarnosti in mlačnosti, čemur se ni čuditi, ker ljudje po 5 do 6 mesecev in še več ne gredo k Božji službi! Na Ogerskem in v Bosni je večkrat celi dan in še več hodá predno se vidi katoliško cerkev, toraj tudi merliča, kar v gojzdu delavci sami zakopljejo, ker ga ni mogoče brez velikih stroškov na katoliškem pokopališču zadnjemu počitku izročiti. V Bosni se pripeti delavcem le enkrat v zimi priložnost, da pride v gojzd mašnik Frančiškan, da jim tam sredi goščave sv. mašo opravi, ter milovanja vrednim delavcem kaj božjega, svetega v spominu kliče. — Ljudem, ki so se te dni vernili v domačijo iz daljnih krajev, duha poživiti in jim klicati: da „človek ne živi samo ob kruhu“, smo naprosili preč. patra Feliksa Podbregar-ja, predstojnika samostana Tersatskega nad Reko, da blagoslovi križev pot pri sv. Jožefu v Kuteževem, kar se je zgodilo v ponedeljek 11. maja, po procesiji iz Podgraj v novo cerkev. Ker ljudje v ponedeljek pred Vnebohodom Jezusovim praznujejo, se je sošlo polno ljudstva. Veleč. g. pater je poslušavcem v navdušenem govoru omenil, zakaj ravno mašniki redovniki sv. Frančiška blagoslovljajo križeve pote, razlagal jasno in umevno, kaj je treba storiti, v zadovoljenje odpuistikov, kako naj se križev pot moli — premišljuje, in obilne koristi te pobožnosti.

Popoldne je bilo blagoslovljenje novih križev pri podobah križevega pota v Podgrajah, ker se je vsled novih križev nad podobami blagoslov zgubil.

Bog daj mnogo gorečih in pobožnih častivcev sv. križevega pota, ker sv. križ je po nauku sv. Bonaventura narboljša in koristnejša knjiga, iz katere se učenaki in priprosti učijo spokorno živeti in sv. Božji milosti umreti.

\* V take kraje naj bi pač ne hodili, kjer ne morejo zadostovati svoji dolžnosti oziroma na službo Božjo ob nedeljah, kakor je narberže v Srbiji in drugod. Vr.

**Iz Istre.** Te dni je izšel pregled duhovnij in duhovstva terzaško-kopereke škofije, iz katerega naslednje zanimivosti posnemam. Sedanja terzaška škofija je imela še pred 110 leti štiri škofo, v Terstu, v Kopru, v Novem gradu (Aemona) in v Pičnu. Vse te škofije so se pričele l. 524; prvi škof terzaški je bil Frugifer, koperski sv. Nazarij, Novograški blaženi Florij, Pičanski sv. Nicefor. Pičanska škofija je prenehala pred 107 leti, zadnji Koperski škof je umrl l. 1810. Novograški je zaspal v Gospodu 23. maja 1831. Istega leta je postal slavn Matej Ravninar, rojen na Vačah l. 1776, prvi terzaško-koperski škof, sedanji milostni škof so mu četerti naslednik, 88. pa v versti terzaških škofov.

Kanonikov stolnih je v Terstu 7, med temi trije dostojanstvaniki, sostolnih v Kopru 6, kuratnih kanonikov v Piranu 5, v Novem gradu 2.

Dekanij je 16, med temi narveča dekanija Terst s 124,494 prebivalci, za njo Kastavska s 25,832 stanovniki.

Župnij je 93, med temi 18 praznih, kuracij 21, praznih 6; kaplanij (ekspozitur) 51, izpraznjenih 18; služb duhovnih pomočnikov 99, praznih 51.

A bilo je pred 30 leti več duhovnih pomočnikov le zarad učiteljske službe, tako da bi dandanes več duhovnij ne zamoglo imeti duhovnega pomočnika, ker je svetoven učitelj nameščen. Umerlo je lani 11 duhovnov; posvečeni so bili lani 4. letos o veliki noči njih 6. Mladi naraščaj je dovoljen, ker jih je lani 8 stopilo v prvo leto bogoslovja.

Vdeškem semenišču je 35 mladenčev. Vsi duhovnov je 286, med temu 205 v duh. pastirstvu, 38 v pokoju, 15 v pokoji živečih biva v drugih škofijah. Narstareji duhovnik je č. g. Jožef Sancin, ko bo letos septembra mesca obhajal sedemdesetletnico svojega mašništva. Skor gotovo narstarejši duhoven vsega cesarstva, biva že mnogo lét na južnem Štajarskem. Vsi prebivalcev te škofije je 326,033, ki stanujejo na 47 štirjaških miljah; toraj zavzema ljubljanska škofija štirikrat toliko prostora kot terzaška, a prebivalcev poltretji sto tisuč manj. Slovencev je v Istri okoli 35 tisuč, na Krasu v okolici terzaški, v dekanijah Tomajski in Opčinski 20.000, toliko bi se jih smelo šteti tudi v Terstu, ter je 70 do 80 tisuč Slovencev v celi škofiji.

**Iz Makol. (Slovstvo.)** Ravno kar dogotovila se je v tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu „Slomšekovih zbranih spisov“ četrta knjiga: „Različno blago“, ter se bode razpošiljalo, berž ko bukvovez svoje delo dokonča.

Gradivo razdeljeno je v tri oddelke; prvi: „Šola in odgoja“, obsega str. 1—80; drugi: „Narodna politika in pa narodno gospodarstvo“, str. 183—354; tretji: „Razna podučna tvarina“, str. 157—428. Vsega skup 27 pol srednje 8°. — Terzna cena ji bode po knjigarnah 1.40 kr., pri izdajatelju pa 1 gld.

Rodoljubi, prijatelji domačega slovstva, častivci našega neumerlega probuditelja Antona Martina — prošeni ste: pripomozite vsak po svoje, da knjige vsaj toliko razpečamo, da se bodo zamogli tiskovni stroški poravnati! Več ne iščemo, zaradi tega tudi cena tolikanj nizka.

Kdor se do 15. junija pri izdajatelju (pošta Makole Maxau bei Pölch) oglasi, ter naroči vkup najmanj 10 iztisov, dpošljejo se mu koj naravnost iz Celovca.

**Liberalci in šiba.** Pred nekaj časom so liberalni modrijani zaverili telesno kaznovanje pri mladini, češ, da to je starokopitno in nasprotno človekoljubju. Odkar so pa liberalni pedagogi sami skusili, da samoglavnost, divjačnost in spridenost se z golim besedičevjem o „humanizmu“ ne dá panati, ukrotiti in pregnati, so sami začeli klicati šibo v šolo nazaj. V Pragi n. pr. je liberalna nemška pedagogiška družba enoglasno se izrekla za telesno kaznovanje v šoli, pa da naj se ustanovi naprava za boljšanje spridenih otrok.

Pa res, za sprejemanje sirót je že polno naprav, ki pa spridence izbacujejo, če ni drugač. Ali bi ne bila tudi kaka naprava za spridene spačke živa potreba? — Še bolj potrebna bi bila naprava za cele trope hira-jočih šnopsarjev in dostikrat tudi šnopsaric, ki bi pa vsak lako še toliko delal, da si kruh prisluži, ako bi se mu primérno delo dalo. Taki postopači, ki ljudi za solde nadlegujejo, naj bi se vsi zaperli v tako napravo in naj bi bili prisiljeni delati, kolikor in kar kateri še more, pa moliti, trezno živeti in k božji službi hoditi. Koliko nadleže bi bilo s tem odvernjene prebivalcem in koliko manj bi se greha storilo, koliko manjkrat bi se naključila nagla in neprevidena smert!

Med posvečenci letošnjega leta bodo iz 3. leta naslednji gg.: Ivan Ambrož iz Stražiša, Jož. Kos iz Šmihela pri Novem mestu, Jož. Kramarič iz Radovice, Ivan Kunavar iz Ljubljane, Ant. Mali iz Tuhinja, Ivan Pavlič iz Kranja.

## Marijna slava.

(Poslovenjena.)

|                        |                          |
|------------------------|--------------------------|
| Najlepša cvetka maja   | Ti rožica duhteča,       |
| Marija, to si Ti!      | Ki v cvetju se smehljaš, |
| Dobrota zgolj iz raja, | V viharju zmir žareča,   |
| Svitloba milosti.      | Ti sladki up nam daš.    |

Enake Ti cvetlice  
Ni bilo, je ne bo,  
Bolj vzvišene Kraljice  
Je nima vse nebo.

*Radoslav.*

## Nagrobne vošila.

|                              |                       |
|------------------------------|-----------------------|
| Rajski pastir!               | Jezus mili!           |
| Večni daj mir                | Duše usmili           |
| Tvoji dušici preblagi!       | Se mladenča blagega;  |
| Prosi, v nebo                | Ga zveseli,           |
| Da za tabó                   | Venč podeli           |
| Pridem, prijatelj moj dragi! | Mu življenja večnega. |

Ljubljeni prijatelj moj,  
Bog ti večni daj pokój!

|                              |                           |
|------------------------------|---------------------------|
| Tam, kjer večno solnce sije, | Tu na grobih, oče mati!   |
| Kjer solzá, britkóst ni več, | Točim tužen solzni vir;   |
| Venec rajskih rož cveteč     | Bog daj dušama raj zlati, |
| Tvoji duši zdaj naj klije.   | In dodeli sladki mir.     |

|               |                   |
|---------------|-------------------|
| V miru počiva | On, ki vstajenje  |
| Truplo naj,   | Je, in življenje, |
| Duša pa vživa | Dobri Pastir      |
| Sveti raj!    | Tebi daj mir!     |

V spomladi cvetja miljeno cvetlico  
Te pokosila nam je ljuta smert:  
Vertnar nebeški Kristus naj dušico  
Vverstí med cvetke tje v Sijonski vert,  
Da tam v ljubezni poješ mu goreči,  
Želimo ti, na grobu se solzeči.

## Biser lepote.

Veliko na zemlji je lepih stvarí,  
Ki vse se jim čudi, o njih govori;  
A ktera najlepša je? vgani le-tó:  
Kaj biser lepót je, in vekomaj bo?

Je biser mar solnčice zlato nebá,  
Ki zemljo ogreva, svitlobo ji dá?  
Je lunica mila? mar zvezdic je broj,  
Ki noč razsvitluje, nas ziblje v pokoj?

Je biser mar lilije, šmarnice cvét,  
Vijolic in vertnic, raduje ki svet?  
Al drevje cveteče? vsa divna pomlad?  
Bogata mar jésen, ki daje nam sad?

So stavbe mogočne mar biser le-tá?  
Orodja leskeče srebrá in zlatá?  
So krone cesarjev, njih demantni žar?  
Je z vencem nevesta, ki gre pred oltar?

Res lepe in krasne so take rečí;  
A biser lepót pa nobena teh ni, —  
Ta biser lastnikom je rajski zaklad,  
Sam angelj nebeški pogleda ga rad.

Ko Jezus je mili na zemlji učil,  
Ga k sebi je vabil, ga blagoslovíl,  
Ljudém on govoril je rosnih očés:  
Ta biser v resnici je vreden nebés.

Al veš zdaj, kaj biser je rajsko-avital,  
Ki sam Izveličar mu hvalo je dal,  
Ki sveta nebesa njegova so last,  
Namenjen pri Jagnjetu vživati čast?

Ta biser najlepši si blaga mladóst!  
Nad solnce, nad zvezde je tvoja svitlost;  
Nad cvetke pomladi, nad kinče svetá,  
Si duša nedolžna, ljubeča Boga!

Oj varuj nedolžnosti biser bliščéc!  
Sovražnik tvoj ljut je, nevsmiljen, deroč:  
Le enkrat če v zlobi lepoto zgubiš:  
Oh nikdar, nikoli je več ne dobiš! —

*Radoslav.*

## Razgled po svetu.

**Francosko.** V Parizu so delavski rudečkarji imeli tabor, na katerem so se derli: „Proč z gosposko zbornico, proč s predsedništvom, proč s stalno vojno, proč z državno plačo za bogočastje!“ Taki sad so zredili in odebelili framasoni, ki sedijo v ministerstvu in v državnem sovetu. To so velik del siti in bogati ljudje brez serca, pa tudi brez pameti, kajti rudeči rabeljni, ko zrogovilijo, namerjajo najpoprej na take, ki kaj imajo. Kdor greje in redí gada v svojih lastnih nedrijih, naj se ne kromži in ne pači, ako ga gad smertno pikne! Bogati gospodje delavce tudi s tem pačijo in pohujšujejo, da jih silijo o nedeljah delati, torej Bogu krasti dolžno čast; kdor se enkrat prederzne Bogu krasti, se tudi ne bo dosti več bal krasti svojemu gospodarju.

V Belgiji so gospodje framasoni enako modri, kakor na Francoskem. 7. kimovca lanskega leta so katoličani obhajali nedolžno veselje zaradi srečnih volitev, kakor je bilo o svojem času naznanovano; liberaluhi pa so jih tako divjaško napadali in celo kri prelivali, da je imel državni pravdnik s tem opraviti. Pa kakošna kazen je doletela pobijavce in kakošno zadostenje se je dalo poštemim katoličanom? Nedavno so bruseljske sodnije vso pravdo potlačile in pod klop vergle, češ, ker ni dokazano, da so tiste rogoviljenja imele osnovano pripravo k temu! — Lepa liberalna sodba!

**Španjsko.** Na Španjskem so se prostomišljaki strašno napenjali, košatili in prerokovali, kako bojo pri volitvah zmagali. Katoliško ljudstvo pa jih je pošteno osramotilo, ker v glavnem mestu in po okrajinah se je držalo cerkvenomislečega ministerstva in liberaluhi so propadli, kakor se jim spodobi.

**Prusaško.** Pruski deželni zbor, ki je bil 9. maja sklenjen, je med drugim obravnaval tudi o posvečevanju nedelje. Predlog je izhajal iz središa. Stari grešnik Bismark je o tem govoril besede, ki morajo hudo razžaliti vse cerka, ki imajo za višji dobrote še kaj občutka. Rekel je na to, da naj se še le po deželi prisluša, kaj bi k praznovanju o svetih dnevih rekli tovarniški gospodje in delavci sami, češ, da sicer utegne obertnost škodo terpeti in da tudi delavcem bi najberže ne bilo všeč, ker bi dobili manj plače. K temu judeževskemu modrovanju je opomnil Windthorst: da središna stran deželnega zbora je že davno pozvedovala in pozvedila želje delavcev, ki so té, da njih največi večina tirja ob nedeljah imeti pokoj. Tudi obertnost s tem ne bo nič oškodovana, kar priča Anglija; tam se nedelja natanko posvečuje in se ob delavnikih toliko izdelava, da še Prusiji ni ljubo in v korist, ter gleda, kako bi se zavarovala zoper preobilnost angleškega blaga. Sicer pa deržava, ako hoče še keršanska biti, ima ostro dolžnost sočuti nad tem, da se spolnuje od Boga zapovedano nedeljsko posvečevanje. — Dölmenski „Missionsblatt“, ki to poroča, pravi tudi o Avstriji: Ako se ima Avstrija na novo v notranjem vtrditi, se mora življenje in djanje h keršanstvu poverniti, imenito se mora liberalno šolstvo in žalostno nedeljsko skrunjenje odpraviti, ter posvečevanje z resnimi postavami se povzdigniti. — Nato naj gledajo poslanci, ki domovino ljubijo, — to naj se zahteva od kandidatov, ne le samo železnice in enake naprave, ki le takrat kaj koristijo, ako jih blagoslov Gospodov spremlja.

Kolika dobrota da je nemška nova naselba v večni Afriki, kaže to, da izmed 1000 nemških naselcev v Afriki jih umerje 600 do 800 na leto. To dela grozna vročica v ondotnih kolonijah. Navadno jih domá po 25 umerje od tisuča.

Greško razkolstvo se vedno bolj eépi in razpada; zdaj se je tudi razkolna rumunska cerkev odločila od razkolnega patrijarha v Carigradu — in hoče biti samostojna, ali bolje reči, popolnoma pod svetnim vladnim gospodarstvom, kakor je v Srbiji in koder imajo tako imenovane eksarhe. Zaupljivo je tudi to v previdnosti Božji, po kateri bojo zgubljene ovce poslednjič iskale pastirja namestuika Kristusovega v Rimu.

## Bratovske zadeve.

### V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Dva Bolnika za zdravje. — Sreča in zdravje pri domači živinici. — Bolna na očéh. — Hudi in nagli jezi podveržen človek za poboljšanje. — Neka oseba v hudi zadregi. — Več oseb na slabih potih za spreobrnjenje. — Mladeneč za dušno in telesno pomoč. — Za srečno premembo stanú. — Že dolgo časa na nogah tako hudo bolna, da ne more ne v cerkev hoditi in ne družega dela opravljati, priporočena za zdravje, če je Božja volja in nji v zveličanje. Zahvala se pa v Dan. razglasi, da bi ljudje večje zaupanje imeli v Marijino pomoč in njeno čast poviševali. — Birmanci po raznih krajih, da bi milosti sv. birmice v naj večji polnosti dosegli in ohranili. — Oseba za pravo ljubezen do Jezusa in za poterpljenje v dušnih in telesnih nadlogah.

## Zahvala.

Češena, zahvaljena tisučkrat bodi N. lj. Gospa presv. Serca in ti sv. Jožef, pa sv. Anton — za nagla pomoč k ljubemu zdravju! M. U.

### Koledar za prihodnji teden:

1. rožnika. S. Pamfilij. — 2. S. Erazem. — S. Klotilda. — 4. Presveto Rešnje Telo. — 5. S. Bonifacij. — 6. S. Filip diakon. — 7. Druga nedelja po Binkoštih. S. Robert.

## Listek za raznoterosti.

Katoliška družba ima prihodnji torek — 2. junija — zjutraj ob petih na Rožniku sveto mašo za žive in mertve svoje ude, in potem navadno darovanje za uboge iz Vincencijeve družbe. Predsednik.

† G. Lor. Vodnik, znani kamnoséč v Podutik-u, je 27. t. m. nanagloma umerl. Bog mu daj večni mir.

## Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev ljubljanske škofije: Štanga po č. gosp. župniku Saje-tu 10 gld. 35 kr. — Iz Stopič 6 gld. 30 kr. — Z Dobrove pri Ljubljani 35 kr. — Iz Iga 25 gld. 85 kr. — S Sel pri Šumbregu 15 gld. 53 kr. — Iz Šmihela pri Novem mestu 66 gld. 10 kr. — Iz Srednje vasi v Bohinji 30 gld. — Iz Cirknice 2 gld. — Iz Šenčurja pri Kranji 28 gld. 82 kr. — Z Olševka 4 gld. 98 kr. — S Kopanj 12 gld. 30 kr. — Od Stare Cerkve pri Kočevji 13 gld. 90 kr. — Iz Jesenic in od sv. Križa nad Jesenicami 6 gld. 40 kr. — Z Bučke 31 gld.

Za zvonove pri novi cerkvi Jezusovega presv. Serca (Dalje) Vozuinsko nadomestilo železnice 28 gld. — Neimenovana dobrotnica 11 gld. — Vitez Gutmansthal. Benvenutti 5 gld. — Hermina grofinja Auerspergova 10 gld. — Šimen Jan, župnik pri sv. Trojici, 5 gld. — Uršulinke z Dunaja 5 gld. — Anton Medved 1 gld. — Anton Peterlin, župnik v Šentmihelu, 3 gld. — Peter Urh, prošt v Rudolfovem, 5 gld. — Martin Vodir, žup. v Goričah, 5 gld. — Marija Perme, hišna posestnica, 5 gld. — Martin Poč, župnik 2 gld. — Janez Karlin, župnik v Doberničah, 5 gld.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. gosp. kaplan Andr. Kulavec 3 gld. — Čast. gosp. Anton Koblar 2 gld. — Neimenovan 1 gld. — Čast. gosp. župnik Mat. Frelih 2 gld. — Čast. gosp. A. Ilovski 2 gld. (za Bošnjake, Op. Če je namen drugač, prosimo, naznanite. Vr.) — Čast. g. župnik Mat. Jereb 5 gld. — Neimenovan prijatelj 1 gld. — Č. g. A. St. 2 gld. — Neimen. 1 gld. — Č. g. župnik Ant. Jamaik 3 gld. — Neimenovana 30 kr. M. P. 10 gld.

Za pogorelce v Podpeči: Čast. gosp. A. St. 3 gld. — M. P. 10 gld.

Za sv. Detinstvo: Po Ant. Fajfar 2 gld. 90 kr. — M. P. 10 gld.

Za pogorelce v Dolenji vasi pri Ribnici: M. P. 5 gld.

Usmiljenim sestram v Filipopolu: M. P. 5 gld.

Za družbo sv. Bonifacija: M. P. 5 gld.

Za cerkev sv. Cirila in Metoda v Solunu: M. P. 5 gld.

Za kapelo v Marijanišču: Neimenovan 7 gld.

## Pogovori z gg. dopisovalci.

Na vprašanje po pošti Ajdovšenski: Obrnite se do č. g. Mat. Kolarja, stolnega kaplana —